

تارما ییه کانی موشهک و  
برینه کانی خود له شیعری  
“موشهک”ی “ته یب قادر” دا .. بـاند  
با جه لان

ته یب قادر ز رجار ب دوا داچوون ب ت وری بوون و شوناس و بارود خ مر ف دکات. شیری ته یب گوزارشت ل ه ست کی قوو ی ح سرت و خ بات دکات ک د توان رت هاو ت ریب بکرت ل گ گ دیدگای نیتش. نیشته به چه مکه کانی " سوپهرمان" و " ئیرادی د س بات" ناسراو. ئم بیر کانی جخت ل س ر ه زی تاک و زا بوون و دروستکردنی ب ها کانی مر ف دکات نهوه ل جیهان کی تایبه تدا.

له قه‌سیده‌ی "موش‌ک‌ی" تـیـب قادر، لـ کاتـکدا ورد‌کاری تـایـبـت  
سـبارت بـ کوشتن و جه‌نگ لـلایـن شاعیره‌وه خراو‌تـوو، دـتوانین  
تـو‌ر‌کانی قـیرانی بوون، شوناس، یان بارود‌خی مر‌ف، و‌ک  
زـمـینـیـکی بـپیت بـ گفتوگـ تـبینی بکه‌ین.

له ده قى " موشهك" دا، شاعير بـډواداچوون بـډ نازارى ئينسان دهكا،  
جـډگاي سـرنجه كه دهقهكه، مامـډډ لـډگـډډ پرسى مانا و ئامانچ دـډكات،  
ډـډنگـډ دـډنگدانـډوـډى ئـډو توـډډيـډ وجودييه بـډت له شيعرهكه دا هـډيه:

له شه ډا نازانن مندا ځ چييه

له شه ډا نازانن ژن چييه

تہ نیا دہزائن مرّاق بکوژن

مرافق نا بٲت بکوثر ٲت، دٲی هه یه .

▪ چٚمکی "ئیرادی دسٚسات"ی نیتش دٚتوانٚ لٚ حی تهوهرهکانی ناو " مهشهك" دا ٚٚنگ بداتٚوٚ كٚ جٚخت لٚسٚر خٚاگری و ئیرادٚ دهكه نهوه و پاٚنٚرن بٚ زاٚبیوون بٚسٚر ناخٚشیهكان. ئهم شیعره، دٚست دهخاتٚ سٚر با بٚتٚكانی خٚاگری و توانای ٚٚحی مرٚف بٚ بٚرگٚگرتن، ئٚمٚش خاٚك بٚ جٚختكردنٚوٚ لهسٚر گٚشه فٚلسٚفیهٚكانی نیتش دٚبین دهكات.

-برینی ٹم دہ قہ کہ گ و یشی ل کولتور و زمانی  
کوریددا ہ، وانگ ی کی ناواز ہ شوناس و ت و ر  
وجود ی کان پ شکش دکات. فلس ف ی نیتش، جخت ل س ر ی

تاک داکاتوو ل دروستکردنی شوناس و بھاکانی خیدا.  
"موشهک" دتوانت وک گانانکی دژه مدهرنه ب ئم  
بابان دهرېکهو، ناسنامی کولتووری لگ پرسیار  
وجودییکان تکک دهکات:

ئو دهمهوت گهوره بت و بچته زانک و  
ببته ئندازیار و  
نخشهیهکی نو بهت و  
بینایهک دروست بکات،  
تا هست بکات زیندووه.

ئم شیعره، تانینیک پشکاکات ک چن فم  
جیاوازانیک دبرین تاقی بکهینهوه ب گوزارشت کردن وهک  
چن باس ل توو گشتگیرکانی بوون، شوناس و بارودخی  
مرف دکا، تیشک دکات س پر یوئندی برددوامکانی خود  
له ئهستانه ی زیان و ستمی جیاوازی ئینساندا.  
ب لککینوو ل تما و متیفکانی ناو شیعی (تهیب) و  
بیرکک فلفلیکانی نیتش، دتوانین تکگیشتنکی قوو  
ل پرسیار وجودیهکان که په یوه ندیدارن به شوناسوو بدهست  
بهنن، کهواته دهقه که ب گانان ب دوای توو و وجودیکان و  
شوناس و بارودخی مرف دکا ناسرتوو:

ئو دهمهوت ته نیا بت به دایک  
ئو دهمهوت ته نیا بت به باوک

بکاره نانی ه ما و وند و متافر، دیم نکی دوو مند و  
نان دروست دکات ک خوئران بانگهشت دکات ب ئووی  
بیر ل بوون و شوئنی خیایان بکنوو ل جیهاندا، تاک  
هانددرت ب تپانندی سنوورکانی خی و هوئدان ب  
گوریی ئاسمانی، ئم توو ل خواستی خود ب زابوون  
بسر ناخشییکان و گیشن ب ئامانجکانی ئنگ دکاتوو،  
دتوانرت گشتی خود وک پر سیرکی داهانران سیر بکرت،  
ک دکات به خیابانی ئانزیهکانی بووندا بوات و به مانای  
خی بگات. ئنجام: ئم شیعره تیشک دکات سر په یوه ندیه  
ک نهکانی مرف و بازار، لهو سیاقه (ئده بی فیکری) به،  
دتوانین تکگیشتنکی قوو تر ل وجود و شوناس بدهست  
بهنن ک ل "موشهک" دا خراون توو، هاوکات ب های ئینسان  
و توانای مانه وهی ئو ئینسانه و ستمی ئینسان دهرحق به  
ئینسان، به یان دهکا، پمان ده که زهمین په له تاوان  
مه گهر خه یای جوانیهکانی ئاسمان ئارامی بت.

## سەرچاوه:

موشهك، تهيب قادر، سايتي (تهم)، 2025  
در امدی بر جامعۀ شناسی ادبیات: لوکاج، ادورنو، گلدمن، گرامشی،  
مترجم: محمد جعفر پویندۀ، نشر چشمۀ، تهران، ۱۳۸۰.  
المدخل الى الفلسفة، جون لويس، ترجمة: د. انور عبدالملك.